EURÓPAI PARLAMENT

2004 *2009*

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

2008/2331(INI)

2.2.2009

JELENTÉSTERVEZET

Közös bevándorláspolitika Európa számára: elvek, fellépések és eszközök
(2008/2331(INI))

Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság

Előadó: Simon Busuttil

PR_INI

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY 3

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

Közös bevándorláspolitika Európa számára: elvek, fellépések és eszközök (2008/2331(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Bizottság „Közös bevándorláspolitika Európa számára: elvek, fellépések és eszközök” című, 2008. június 17-i közleményére (COM(2008)0359),

– tekintettel a Régiók Bizottságának „Közös bevándorláspolitika Európa számára” című, 2008. november 26-i véleményére[1],

– tekintettel az Európai Tanács 2008. október 15–16-i ülésén elfogadott Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktumra[2],

– tekintettel a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre[3],

– tekintettel a gyorsreagálású határvédelmi csapatok felállítására szolgáló eljárás bevezetéséről szóló, 2007. július 11-i 863/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre[4],

– tekintettel egy harmadik ország állampolgára, illetve hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra (átdolgozás) (COM(2008)0820),

– tekintettel a Bizottság „Egy évvel Lisszabon után: az Afrika-EU partnerség működése” című, 2008. október 17-i közleményére (COM(2008)0617),

– tekintettel a Bizottság „Az emberkereskedelem elleni küzdelemmel és annak megelőzésével kapcsolatos legjobb gyakorlatokra, normákra és eljárásokra vonatkozó európai uniós terv végrehajtásának értékelése és nyomon követése” című munkadokumentumára (COM(2008)0657),

– tekintettel a közös Afrika-EU stratégiára és annak első cselekvési tervére (2008–2010) – a stratégiai partnerségre –, amelyet Lisszabonban, az Afrika-EU csúcs alkalmából fogadtak el 2007. december 8–9-én[5],

[1] COR/2008/210.
[2] A 13440/08. sz. tanácsi dokumentum.
[3] HL L 348., 2008.12.24., 98. o.
[4] HL L 199., 2007.7.31., 30. o.
[5] A 2008. március 3-i 7204/08. sz. tanácsi dokumentum.

– tekintettel a Bizottság „A migrációval kapcsolatos általános megközelítés egy év távlatában: helyzetértékelés az átfogó európai migrációs politikáról” című, 2006. november 30-i közleményére (COM(2006)0735),

– tekintettel az Európai Tanács 2004. november 4–5-i ülésén elfogadott, az Európai Unióban a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése megerősítéséről szóló hágai programra,

– tekintettel az Európai Tanács 1999. október 15–16-i ülésén elfogadott tamperei programra, amely egységes megközelítést hozott létre a bevándorlás és a menekültügy terén,

– tekintettel a FRONTEX Ügynökség értékeléséről és jövőbeni fejlődéséről, valamint az európai határőrizeti rendszerről (EUROSUR) szóló, 2008. december 18-i állásfoglalására[1],

– tekintettel a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2008. november 20-i állásfoglalására[2],

– tekintettel a harmadik országok állampolgárainak valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országokból származó, a tagállamok területén legálisan tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2008. november 20-i állásfoglalására[3],

– tekintettel a dublini rendszer értékeléséről szóló, 2008. szeptember 2-i állásfoglalására[4],

– tekintettel a 2003/109/EK irányelv hatályának a nemzetközi védelmet élvező személyekre történő kiterjesztéséről szóló tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2008. április 23-i állásfoglalására[5],

– tekintettel a legális migrációra vonatkozó cselekvési programról szóló, 2007. szeptember 26-i állásfoglalására[6],

– tekintettel a harmadik országok állampolgárainak illegális bevándorlása elleni küzdelem politikai prioritásairól szóló, 2007. szeptember 26-i állásfoglalására[7],

– tekintettel a bevándorlók Európai Unióba történő beilleszkedésére vonatkozó stratégiákról és eszközökről szóló, 2006. július 6-i állásfoglalására[8],

[1] Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0633.
[2] Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0557.
[3] Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0558.
[4] Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0385.
[5] Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0168
[6] HL C 219. E, 2008.8.28., 215. o.
[7] HL C 219. E, 2008.8.28., 223. o.
[8] HL C 303. E, 2006.12.13., 845. o.

– tekintettel az Amszterdami Szerződésre, amely a bevándorlás és a menekültügy terén hatáskörrel és felelősséggel ruházza fel a Közösséget, valamint az EK-Szerződés 63. cikkére,

– tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére, valamint a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0000/2009),

A. mivel az Európai Unióban sürgetővé vált a bevándorlási politikára vonatkozó közös megközelítés kidolgozása, mivel az EU egy olyan, belső határellenőrzések nélküli közös terület, ahol az egyik tagállam cselekvése vagy cselekvésének hiánya közvetlen hatással van a többi tagállamra,

B. mivel a legális migráció olyan lehetőséget jelent, amelyből a migránsok és a tagállamok egyaránt profitálhatnak; mivel azonban a legális migráció terén csak az illegális bevándorlás elleni hatékony fellépéssel párosulva valósulhat meg előrelépés,

C. mivel az európai migrációs politikáknak összhangban kell lenniük a nemzetközi jogi normákkal, különösen az emberi jogokhoz, az emberi méltósághoz és a menedékjogokhoz kapcsolódókkal,

Általános megfontolások

1. határozottan támogatja egy közös bevándorlási politika létrehozását, amely magas szintű politikai és gyakorlati szolidaritáson, kölcsönös bizalmon, átláthatóságon, megosztott felelősségvállaláson és erőfeszítéseken alapul;

2. úgy véli, hogy a közös bevándorlási politika mellett szükségszerű egy közös menekültügyi politika kidolgozása is, és üdvözli a Közös Európai Menekültügyi Rendszerről (CEAS) szóló jelentést

3. hangsúlyozza, hogy a migráció kezelése valódi partnerséget és együttműködést kíván meg a származási vagy tranzitországként azonosított harmadik országokkal;

4. véleménye szerint az EU-ba irányuló bevándorlás nem jelent megoldást a fejlődő országok előtt álló kihívásokra, és a közös bevándorlási politikát egy hatékony fejlesztési politikával kell kiegészíteni;

5. üdvözli a bevándorlástól és a menekültügyről szóló európai paktumnak az Európai Tanács által 2008. október 16-án történt elfogadását, illetve a Bizottságnak a fent említett „Közös bevándorláspolitika Európa számára: elvek, fellépések és eszközök” című közleményében említett cselekvéseket, eszközöket és javaslatokat; felszólítja Tanácsot és a Bizottságot, hogy haladéktalanul kezdjék meg e kötelezettségvállalások végrehajtását;

Jólét és bevándorlás

Legális migráció

6. véleménye szerint a legális migrációra szükség van Európa demográfiai, munkaerő-piaci és készségbeli szükségleteinek kezelése érdekében; a legális migráció emellett hozzájárul a harmadik országok fejlődéséhez, elsősorban a migránsok hazautalásai révén; felszólít olyan biztonságos rendszerek megvalósítására, amelyek megkönnyítik ezeket a harmadik országokba irányuló pénzügyi átutalásokat;

7. véleménye szerint a legális migráció az illegális bevándorlás alternatívája lehet, mivel jogszerű, biztonságos és szervezett belépést kínál az Európai Unióba;

8. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy átfogóan értékeljék az EU szakképzettségbeli és piaci szükségleteit; úgy véli azonban, hogy az egyes tagállamoknak meg kell tartaniuk a feletti ellenőrzésüket, hogy mennyi munkavállalóra van szükség munkaerőpiacukon;

9. megismétli annak szükségességét, hogy az EU-t tegyék vonzóbbá a magasan képzett munkavállalók szemében, nem feledkezve meg arról, hogy ez milyen következményekkel járhat a származási országokban folyó agyelszívásra nézve, amelyet ideiglenes vagy körkörös migráció révén enyhíteni lehet;

10. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen több információt elérhetővé a származási országokban a legális migrációval kapcsolatos lehetőségekről, illetve a már az EU-ban élő migránsok jogairól és kötelezettségeiről;

Integráció

11. támogatja a legális migránsok és a nemzetközi védelemben részesülők integrációs erőfeszítéseit, figyelembe véve az EU és a tagállamok identitásának és értékeinek elfogadását, ideértve az emberi jogok, a jogállamiság, a demokrácia, a tolerancia és az egyenlőség tiszteletben tartását; elismeri, hogy az integrációt nehezebb megvalósítani azokban az országokban, amelyekre jelentős mértékű migrációs nyomás nehezül;

12. hangsúlyozza, hogy az integráció alapját a társadalmi integrációnak, a megkülönbözetésmentességnek, az esélyegyenlőségnek, az oktatásnak, a kultúrák közötti párbeszédnek, valamint az iskolákban és a munkahelyeken tapasztalható sokszínűség kezelésének kell képeznie;

Biztonság és bevándorlás

Integrált határigazgatás

13. úgy véli, hogy a külső határok integrált igazgatása a hatékony közös bevándorlási politika előfeltétele, és azt más politikákkal összhangban kell kidolgozni, különösen a vámellenőrzésekre, illetve a biztonsághoz és a védelemhez kapcsolódó fenyegetések megelőzésére vonatkozó politikákkal;

14. hangsúlyozza, hogy az integrált határigazgatatáshoz több beruházást kell eszközölni az új technológiákba – például biometrikus azonosítók –, az adatvédelemre és a magánéletre vonatkozó jogszabályok figyelembevételével;

15. felszólít a jelenlegi schengeni vízum egy egységes európai schengeni vízummal történő felváltására, amely valamennyi vízumkérelmező tekintetében lehetővé teszi az egyenlő bánásmódot, továbbá hogy vizsgálják meg egy olyan rendszer létrehozásának lehetőségeit, amely a harmadik országbeli állampolgároktól elektronikus engedélyek beszerzését követeli meg az EU területére történő beutazásuk előtt;

Illegális bevándorlás

16. mélységesen sajnálja, hogy – a Parlament többszöri felszólítása ellenére – lassú és elégtelen az előrehaladás az illegális bevándorlás elleni küzdelem terén;

17. megrendülését fejezi ki illegális tengeri migrációs útvonalakon, különösen az Unió déli tengeri határainál történt emberi tragédiák miatt, ahol is az afrikai partokról csónakokkal indulnak emberek kockázatos útra Európa felé; határozottan felszólít sürgős intézkedések megtételére, hogy soha többé ne történhessenek ilyen tragédiák;

18. véleménye szerint a FRONTEX (Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség) – költségvetési eszközeinek az Európai Parlament nyomására történt többszöri megnövelése ellenére – még mindig nem koordinálja hatékonyan az Unió külső határait;

19. üdvözli a FRONTEX mandátumának felülvizsgálatára vonatkozó javaslatra irányuló bizottsági kezdeményezést, és úgy véli, hogy az ügynökséget sürgősen meg kell erősíteni, különösen műveleti és azon képességének fejlesztése révén, hogy állandó missziókat hajtson végre a nagy migrációs nyomásnak kitett területeken;

20. véleménye szerint a FRONTEX-nek elegendő – és nem csak pénzügyi – erőforrásokra van szüksége megbízásának jelentőségteljes végrehajtásához, és felszólítja a tagállamokat a műszaki eszközök közös összegyűjtésének a fokozására, a Bizottságot pedig jogalkotási javaslatok előterjesztésére a kötelező szolidaritás bevezetése érdekében a rendelkezésre álló műszaki eszközök központi nyilvántartása (CRATE) tekintetében, a gyorsreagálású határvédelmi csapatok (RABIT) tekintetében tervezetthez hasonló alapon;

21. felszólítja a FRONTEX-et és a Bizottságot, hogy vizsgálják meg és mérjék fel annak a lehetőségét, ha a FRONTEX beszerezné a saját eszközeit, illetve ha FRONTEX-et egy uniós parti őrséggé alakítanák át;

22. úgy véli, hogy a FRONTEX csak akkor lehet valóban hatékony, ha fokozzák az olyan kiegészítő tevékenységekre irányuló erőfeszítéseket, mint például a visszafogadás és a harmadik országokkal való együttműködés; felszólítja a Bizottságot, hogy e tekintetben támogassa a FRONTEX-et;

23. támogatja a FRONTEX szakrészlegeinek létrehozását, hogy az ügynökség ezeken keresztül foglalkozhasson a különféle a helyzetekkel, különös tekintettel a keleti szárazföldi határokra és a déli tengeri határokra;

24. emlékeztet arra, hogy az illegális bevándorlást gyakran bűnözői hálózatok működtetik, amelyek eddig a közös európai fellépésnél hatékonyabbnak bizonyultak; meggyőződése, hogy ez a cinikus hálózat a felelős azért, hogy évente több száz ember leli halálát a tengeren; ezért felszólítja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy kettőzzék meg erőfeszítéseiket a szervezett bűnözés és az emberkereskedelem elleni küzdelemben;

Visszatérés

25. véleménye szerint azokat a tagállamok területén illegálisan tartózkodó migránsokat, akik nem jogosultak nemzetközi védelemre, kötelezni kell a távozásra; e tekintetben üdvözli a visszatérésről szóló irányelv elfogadását, és sürgeti a tagállamokat az irányelv mihamarabbi átültetésére; felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a visszatéréseket a törvények és az érintett személyek emberi méltóságának teljes mértékű tiszteletben tartásával bonyolítsák le, előnyben részesítve az önkéntes visszatérést;

26. felszólítja a Bizottságot, hogy törekedjen hatékonyan betartatni a harmadik országokkal azon kötelezettségüket, hogy visszafogadják az EU területén illegálisan tartózkodó állampolgáraikat, a 2000. június 23-i Cotonou-i Megállapodás 13. cikkével összhangban; felszólít e rendelkezések megerősítésére az új AKCS-megállapodás (afrikai, karibi és csendes-óceáni országok) tárgyalásai során;

27. hangsúlyozza, hogy a visszatérési politikában egy valódi európai megközelítésre van szükség, a visszatérési határozatok kölcsönös elismerésén keresztül; nagyobb fokú együttműködést sürget a tagállamok között a visszatérési műveletek végrehajtása, valamint a FRONTEX szerepének a közös visszatérési műveletekben való megerősítése tekintetében;

28. felszólít az együttműködés megerősítésére – többek között konzuli együttműködés révén – a származási országokkal a visszafogadási eljárások megkönnyítése érdekében, és felszólítja a Bizottságot a hatályos visszafogadási megállapodások értékelésére, annak érdekében, hogy megkönnyítsék végrehajtásukat és tanulságokat vonjanak le, amelyek felhasználhatók lesznek a jövőbeni megállapodások tárgyalásakor;

Szolidaritás és bevándorlás

A tagállamok közötti koordináció

29. mélységesen sajnálja, hogy a tagállamok nem tanúsítanak kellő mértékű szolidaritást az egyre növekvő bevándorlási problémák iránt; felszólít a 2007–2013 közötti időszakra szóló, szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása keretprogram[1] és négy pénzügyi eszközének sürgős felülvizsgálatára, hogy tükrözhessék a növekvő migrációs nyomásból

[1] (COM(2005)0123).

fakadó új tényeket és alkalmazhatók legyenek sürgető helyzetekben, például a tömeges migrációs hullámok kezelésére;

30. üdvözli a tagállamok által a fent említett Európai Bevándorlási és Menekültügyi Paktumban a szolidaritás szükségességével kapcsolatban tett kötelezettségvállalásokat; különösen üdvözli az önkéntes tehermegosztási mechanizmus beépítését, amely lehetővé teszi, hogy az EU-n belül átcsoportosítsák a nemzetközi védelemben részesülő kedvezményezetteket az olyan tagállamokból, ahol a nemzeti menekültügyi rendszerre egyedi és aránytalan mértékű nyomás nehezül, különösen a többi tagállamhoz viszonyított földrajzi vagy demográfiai helyzetükből adódóan; üdvözli, hogy az EU 2009. évi költségvetéséből 5 millió eurót utaltak ki e célra az Európai Menekültügyi Alap keretében; felszólítja a Bizottságot, hogy késedelem nélkül hajtsa végre e mechanizmust és haladéktalanul terjesszen elő jogalkotási kezdeményezést egy ilyen mechanizmus európai szinten, állandó jelleggel történő létrehozására vonatkozóan;

31. támogatja a 343/2003/EK tanácsi rendelet[1] (a dublini rendelet) felülvizsgálatát, hogy a menedékjog iránti kérelmek vizsgálata tekintetében biztosítsák a felelősség igazságosabb megoszlását;

Együttműködés harmadik országokkal

32. sajnálja, hogy a harmadik országokkal folytatott együttműködés nem hozott megfelelő eredményeket, Spanyolország harmadik országokkal – például Szenegállal – folytatott, figyelemre méltó együttműködését kivéve; felszólít a tranzitországként és származási országként azonosított harmadik országok célzott támogatására, hatékony határigazgatási kapacitásuk kiépítésének segítése érdekében, a FRONTEX határügyi támogató misszióinak bevonásával ezekben az országokban;

33. hangsúlyozza, hogy a származási és tranzitországokkal kötött valamennyi megállapodásba bele kell foglalni a bevándorlási ügyekben folytatott együttműködésről szóló fejezeteket, és egy nagyra törő politika kidolgozására hív fel harmadik országokkal a rendőrségi és igazságügyi együttműködés terén, az emberkereskedelemben érintett nemzetközi bűnszervezetek elleni küzdelem és az érintett személyek bíróság elé állítása érdekében; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy fokozza a harmadik országoknak nyújtott támogatását, ideértve a pénzügyi és a technikai támogatást;

34. hangsúlyozza a fejlesztési politika jelentőségét a tranzitországként és származási országként azonosított harmadik országokban, amely eszköze lehet annak, hogy a bevándorlás problémáját még a gyökerénél kezeljék; felszólít az Unió bevándorlási és fejlesztési politikáinak hatékonyabb összehangolására, a stratégiai célkitűzések – úgy mint a millenniumi fejlesztési célok – teljes mértékű figyelembe vétele mellett;

0
0 0

[1] HL L 50., 2003.2.25., 1. o.

35. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.